

**Procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją
i przestępczością (lub w sytuacjach kryzysowych)
w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Jeleniej Górze.**

Spis procedur obowiązujących w szkole w sytuacji zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością (lub w sytuacjach kryzysowych) w ZSOiT w Jeleniej Górze.

- 1. Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia na lekcji stwarzającego zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia własnego oraz innych**
- 2. Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia (bójka, pobicie)**
- 3. Procedura postępowania wobec ucznia, który stosuje agresję słowną (wulgaryzmy) w stosunku do innego ucznia, nauczyciela, innego pracownika szkoły**
- 4. Procedura postępowania w przypadku stosowania przemocy i agresji psychicznej przez uczniów.**
- 5. Procedura postępowania w przypadku, gdy uczeń obraża nauczyciela lub pracownika szkoły.**
- 6. Procedura postępowania wobec uczniów palących papierosy w szkole i na terenie placówki.**
- 7. Procedura postępowania w przypadku dewastacji mienia szkolnego lub cudzej własności.**
- 8. Procedura postępowania w przypadku kradzieży dokonywanych przez uczniów.**
- 9. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk.**
- 10. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków.**
- 11. Procedura postępowania z uczniem sprawiającym trudności wychowawcze.**
- 12. Procedury usprawiedliwiania nieobecności uczniów oraz egzekwowania obowiązku szkolnego.**
- 13. Procedury postępowania w wypadku, gdy uczeń przyniesie do szkoły alkohol.**
- 14. Fałszerstwo**

Podstawa prawna:

Załącznik 1. / Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich: art. 4 pkt 1, 2, 3, 4

Załącznik 2. / Art. 157 kk i art. 158 kk

Załącznik 3. / Art. 1 ust. 1 pkt. 1 Ustawa o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich

Załącznik 4. / Art. 190 kk, 191 kk, 216 kk

Załącznik 5. / Art. 216 kk

Załącznik 6. / Przejaw demoralizacji

Załącznik 7. / Art. 288 kk

Załącznik 8. / Art. 278 kk

Załącznik 9. / Art. 58, 59, 62 Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii

W przypadku gdy poniższe procedury nie obejmują wszystkich aspektów zaistniałego zdarzenia, należy postępować zgodnie z wiedzą i doświadczeniem pedagogicznym, kierując się w pierwszej kolejności zasadą zapewnienia bezpieczeństwa uczniom.

Załącznik nr 1

Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia na lekcji stwarzającego zagrożenie dla bezpieczeństwa i zdrowia własnego oraz innych:

1. Podjęcie przez nauczyciela próby wyciszenia zachowania agresywnego poprzez rozmowę z uczniem.
2. W przypadku, gdy rozmowa nie skutkuje, nauczyciel poprzez przewodniczącego klasy lub dyżurnego ucznia zawiadamia pedagoga / dyrektora / innego nauczyciela o zaistniałej sytuacji.
3. Zabranie ucznia z lekcji przez innego pracownika - nauczyciela szkoły. Zaprowadzenie do gabinetu pedagoga. W przypadku braku takiej możliwości zapewnienie bezpieczeństwa pozostałym uczniom poprzez wyprowadzenie ich z klasy np. do świetlicy szkolnej lub biblioteki.
4. Poinformowanie rodziców o zachowaniu ucznia i zabraniu go z lekcji.
5. Nauczyciel wpisuje uwagę w dzienniku, a wychowawca (w porozumieniu z dyrektorem szkoły lub/i zespołem wychowawczym) nakłada na ucznia stosowną karę zawartą w statucie szkoły.
6. W sytuacji bardzo agresywnego zachowania ucznia (groźenie, napaść fizyczna, pobudzenie fizyczne, niemożność uspokojenia przez nauczyciela), wychowawca zawiadamia rodziców ucznia i (lub) Policję lub Pogotowie Ratunkowe.
7. Pedagog szkolny przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z uczniem, uświadamiając mu nieodpowiednie zachowanie, a następnie zawiera z nim kontrakt dotyczący poprawy zachowania oraz dalszych konsekwencji w przypadku braku poprawy.

8. Jeśli uczeń w dalszym ciągu stosuje zachowania agresywnej jednocześnie jest brak efektywnej współpracy z rodzicami Szkoła kieruje wniosek do Sądu.

Załącznik nr 2

Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia (bójka, pobicie):

1. Nauczyciel, który jest świadkiem agresywnego zachowania ucznia (bójka, pobicie), zobowiązany jest do natychmiastowego odizolowania sprawcy od ofiary i przerwania aktu przemocy.
2. Nauczyciel zapewnia bezpieczeństwo i ewentualną konieczną pomoc medyczną wszystkim uczestnikom zajęcia. Jeśli to możliwe zostaje przeprowadzona rozmowa mająca na celu ustalenie przyczyn i okoliczności zdarzenia.
3. O zaistniałej sytuacji nauczyciel informuje wychowawcę klasy / pedagoga.
4. Wychowawca o przebiegu zdarzenia informuje dyrektora szkoły oraz rodziców ucznia.
5. Nauczyciel wpisuje uwagę w dzienniku, a wychowawca klasy (w porozumieniu z dyrektorem szkoły lub/i zespołem wychowawczym) nakłada na ucznia stosowną karę zawartą w statucie szkoły.
6. Pedagog szkolny przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z uczniem, uświadamiając mu nieodpowiednie zachowanie, a następnie zawiera z nim kontrakt dotyczący poprawy zachowania oraz dalszych konsekwencji w przypadku braku poprawy.
7. Wychowawca we współpracy z pedagogiem pomaga rodzicom w doborze metod wychowawczych.
8. W przypadku wystąpienia powtarzających się ataków agresji ze strony tego ucznia, pedagog i wychowawca klasy podejmuje współpracę z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną i Policją oraz w porozumieniu z dyrektorem szkoły kieruje wniosek do Sądu o zastosowanie środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji ucznia.

Załącznik nr 3

Procedura postępowania wobec ucznia, który stosuje agresję słowną (wulgaryzmy)w stosunku do innego ucznia, nauczyciela, innego pracownika szkoły:

1. Rozmowa nauczyciela z uczniem w celu wyjaśnienia powodu agresji oraz uświadomienia uczniowi skutków takiego zachowania.
2. Wpisanie uczniowi uwagi do dziennika oraz powiadomienie o zaistniałym zdarzeniu wychowawcę.
3. Wychowawca informuje rodziców o zaistniałym zdarzeniu .
4. Pedagog szkolny przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z uczniem, uświadamiając mu nieodpowiednie zachowanie, a następnie zawiera z nim kontrakt dotyczący poprawy zachowania oraz dalszych konsekwencji w przypadku braku poprawy.

5. W sytuacji, kiedy uczeń w dalszym ciągu używa wulgaryzmów, przeprowadzona zostaje rozmowa z dyrektorem i pedagogiem w obecności rodziców.
6. W przypadku braku poprawy i wyczerpania przez szkołę możliwych środków oddziaływań, uczeń otrzymuje naganę dyrektora, można wnioskować o przeniesienie do innej klasy (w zależności od poziomu klasy).
7. Kolejnym etapem jest powiadomienie Specjalisty ds. Prewencji Nieletnich.

Załącznik nr 4

Procedura postępowania w przypadku stosowania przemocy psychicznej przez uczniów.

Przez przemoc psychiczną rozumie się: zastraszanie, ośmieszanie, poniżanie, szantażowanie, wymuszenia, psychiczne znęcanie się, mobbing, drwiny, złośliwe plotkowanie, słowne wyzywanie się, grożenie, hejt (cyberprzemoc) itp.

1. Jeżeli uczeń czuje się poszkodowany przez innego ucznia lub uczniów, może / powinien zgłosić przypadek takiej przemocy wychowawcy klasy lub pedagogowi, innemu nauczycielowi oraz rodzicom.
2. Również osoby będące świadkami takich sytuacji lub mające informacje o nich powinny je zgłosić w/w osobom.
3. Rodzice mają prawo i obowiązek zgłosić wychowawcy lub pedagogowi fakt stosowania przemocy w stosunku do ich dziecka.
4. Wychowawca klasy lub pedagog szkolny powiadamia rodziców poszkodowanego ucznia;
5. Wychowawca klasy lub pedagog powiadamiają też rodziców sprawcy.
6. Wychowawca odnotowuje ten fakt w dzienniku.
7. Wychowawca klasy wspólnie z pedagogiem szkolnym podejmuje działania wyjaśniające oraz profilaktyczno- terapeutyczne w stosunku do sprawców.
8. Jeżeli problem dotyczy klasy lub grupy, pedagog/wychowawca prowadzą stosowne zajęcia.
9. Wychowawca klasy (w porozumieniu z dyrektorem szkoły lub/i zespołem wychowawczym) nakłada na ucznia stosowną karę zawartą w statucie szkoły.
10. W poważnych przypadkach znęcania się nad uczniem czy uczniami dyrektor szkoły wraz z pedagogiem i wychowawcą decyduje o powiadomieniu Policji lub Sądu Rodzinnego i Nieletnich.

Załącznik nr 5

Procedura postępowania w przypadku, gdy uczeń obraża nauczyciela lub pracownika szkoły:

1. Zgłoszenie problemu wychowawcy.

2. Rozmowa wychowawcy z uczniem na temat niewłaściwego zachowania wobec nauczyciela lub pracownika szkoły.
3. Wpisanie przez wychowawcę uwagi uczniowi w dzienniku i poinformowanie o zaistniałym fakcie jego rodziców / opiekunów prawnych.
4. Wychowawca klasy (w porozumieniu z dyrektorem szkoły lub/i zespołem wychowawczym) nakłada na ucznia stosowną karę zgodną ze statutem szkoły.
5. W przypadku, gdy uczeń obraził nauczyciela lub pracownika szkoły w obecności osób trzecich powinien przeprosić tę osobę w obecności świadków zdarzenia.
6. Jeśli uczeń przeprosi i obieca poprawę- problem wygasa, ale zachowanie ucznia jest pod obserwacją.
7. W przypadku, gdy uczeń wykazuje bierną postawę lub w dalszym ciągu obraża nauczyciela, powiadamiani są rodzice o zaistniałym fakcie i wezwani do szkoły.
8. Jeśli sytuacja, kiedy uczeń obraża nauczyciela lub pracownika szkoły powtarza się, o zaistniałym fakcie powiadamiana jest Policja.

Osoba obrażana ma prawo zgłosić sprawę na policję lub wnieść pozew z powództwa cywilnego.

Załącznik nr 6

Procedura postępowania wobec uczniów palących papierosy w szkole i na terenie placówki.

1. Wychowawca powiadamia rodziców ucznia o zdarzeniu.
2. Wychowawca lub pedagog szkolny przeprowadza rozmowę dyscyplinującą i profilaktyczną z uczniem informując go o konsekwencjach zgodnych ze statutem szkoły, zdrowotnych i prawnych palenia tytoniu przez nieletnich oraz zobowiązuje ucznia do podpisania oświadczenia o zaniechaniu palenia tytoniu.
3. Wychowawca wpisuje uwagę uczniowi/ uczniom do dziennika.
4. W razie powtarzających się przypadków palenia tytoniu przez ucznia wychowawca klasy zobowiązuje go do przygotowania godziny wychowawczej nt. szkodliwości palenia tytoniu lub wykonania gazetki ściennej na ten temat.
5. W przypadku niezaprzestania palenia tytoniu przez ucznia wychowawca klasy w porozumieniu z pedagogiem szkolnym organizuje spotkanie z rodzicami ucznia oraz nakłada na ucznia stosowne kary zawarte w statucie szkoły.

Załącznik nr 7

Procedura postępowania w przypadku dewastacji mienia szkolnego lub cudzej własności:

1. Wychowawca/pedagog przeprowadza rozmowę ze wszystkimi świadkami zdarzenia.
2. Ustalają sprawcę lub sprawców.
3. Wychowawca wpisuje uwagę uczniowi/ uczniom w dzienniku.
4. Wychowawca wzywa rodziców i powiadamia ich o zdarzeniu i szkodzie.
5. Wychowawca klasy (w porozumieniu z dyrektorem szkoły lub/i zespołem wychowawczym) nakłada na ucznia stosowną karę zgodną ze statutem szkoły.
6. Rodzic zobowiązuje się naprawić uszkodzone mienie lub pokryć koszty jego naprawy bądź wymiany.
7. W przypadku szkody materialnej o znacznej wartości dyrektor szkoły powiadamia Policję.

Załącznik nr 8

Procedura postępowania w przypadku kradzieży dokonywanych przez uczniów:

1. Pedagog/wychowawca ustala sprawcę kradzieży.
2. Ustala i przesłuchuje ewentualnych świadków zdarzenia.
3. Powiadamia Policję.
4. Powiadamia rodziców sprawcy / sprawców kradzieży oraz rodziców poszkodowanego.
5. Wychowawca wpisuje uwagę uczniowi / uczniom w dzienniku.
6. W przypadku braku sprawcy powiadamia rodziców o możliwości dochodzenia roszczeń przy udziale Policji.
7. Jeśli został ustalony sprawca kradzieży, wychowawca klasy zobowiązuje go do oddania ukradzionej rzeczy/pieniędzy właścicielowi i nakłada na ucznia stosowną karę zgodną ze statutem szkoły.

Załącznik nr 9

Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk:

W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukiwania odzieży ani plecaka ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla Policji.
2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły/ wychowawcę/ pedagoga oraz rodziców/opiekunów prawnych ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawienia się w szkole.
3. W przypadku, gdy uczeń odmawia przekazania nauczycielowi substancji pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa Policję, która przekazuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znaną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki Policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel/ wychowawca/ pedagog dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.
5. Wychowawca odnotowuje zdarzenie w dzienniku.

Załącznik nr 10

Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy/ pedagoga.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
4. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom Policji – decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
5. Dyrektor Szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę Policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu – odmawiają przyjazdu do szkoły, a jest agresywny bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorzenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób.
6. Wychowawca odnotowuje fakt w dzienniku.
7. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym Policji (*specjalisty ds. nieletnich*) lub Sądu Rodzinnego.

Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który nie ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 43 ust. 1. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić Policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

Załącznik nr 11

Procedura postępowania z uczniem sprawiającym trudności wychowawcze:

1. Nauczyciel wychowawca ma obowiązek przeprowadzenia diagnozy sytuacji szkolnej i rodzinnej uczniów na początku roku szkolnego.
2. Nauczyciel podejmuje działania wychowawcze zmierzające do eliminacji trudności i rozwiązania problemów szkolnych ucznia.
3. Nauczyciel informuje rodziców o istniejących trudnościach i zapoznaje ich ze swoim planem działań, jednocześnie zobowiązuje rodzica do rzetelnej współpracy.
4. Nauczyciel opracowuje plan naprawczy w celu przezwyciężenia trudności ucznia wraz z pisemnym zobowiązaniem dla rodzica.
5. Wychowawca wystosowuje do rodzica prośbę o zgłoszenie dziecka do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, informując rodzica o znaczeniu opinii w dalszej edukacji ucznia.
6. W przypadku braku zgody rodzica na przeprowadzenie badań w poradni, a dotyczącego ucznia zagrażającego bezpieczeństwu innych, nauczyciel postępuje zgodnie z procedurą dotyczącą postępowania z uczniem agresywnym.

Załącznik nr 12

Procedury usprawiedliwiania nieobecności uczniów oraz egzekwowania obowiązku szkolnego:

1. Wychowawca ustala z rodzicami sposób usprawiedliwiania nieobecności ucznia na zajęciach lekcyjnych (w formie pisemnej z czytelnym podpisem rodzica).
2. Rodzice usprawiedliwiają nieobecność ucznia w ciągu tygodnia od jego powrotu do szkoły.
3. Jeżeli nieobecność nie zostanie usprawiedliwiona w wyznaczonym terminie (patrz pkt. 2) wychowawca natychmiast powiadamia o tym fakcie rodziców lub opiekunów ucznia.
4. Informacja o absencji ucznia jest przekazywana w e – dzienniku. W przypadku dłuższej absencji ucznia bez informacji rodzica, jest on wezwany do szkoły w celu wyjaśnienia nieobecności dziecka.
5. Jeżeli uczeń chce się zwolnić z ostatnich w danym dniu lekcji (np. z powodu wizyty u lekarza), rodzic powinien poinformować o tym wychowawcę w e-dzienniku z zaznaczeniem wzięcia pełnej odpowiedzialności za zwolnienie dziecka z danej lekcji.
6. Wszyscy nauczyciele mają obowiązek odnotować nieobecność ucznia na prowadzonej przez siebie lekcji.

7. Każdy nauczyciel kontroluje nieobecności uczniów i w przypadku często powtarzającej się absencji ucznia na swoim przedmiocie odnotowuje to w e-dzienniku na stronie z uwagami.

W przypadku braku współpracy rodzica (opiekuna) z wychowawcą (rodzic nie uczestniczy w zebraniach i konsultacjach, nie wyraża chęci na spotkania indywidualne), rodzic otrzymuje przesłane listem poleconym upomnienie dyrektora szkoły zawierające stwierdzenie, że dziecko nie realizuje obowiązku szkolnego, wezwanie do posyłania dziecka do szkoły z wyznaczeniem terminu oraz informację, że niespełnienie tego obowiązku jest zagrożone postępowaniem egzekucyjnym.

W sytuacji, gdy uczeń w dalszym ciągu nie realizuje obowiązku szkolnego, dyrektor szkoły kieruje wnioskiem o wszczęcie egzekucji administracyjnej do organu egzekucyjnego, jakim jest właściwa gmina.

Załącznik nr 13

Procedury postępowania w przypadku, gdy uczeń przyniesie do szkoły alkohol:

1. Nauczyciel zabiera uczniowi alkohol.
2. Nauczyciel odizolowuje ucznia od innych uczniów, przekazuje go pod opiekę pedagoga. Zawiadamia wychowawcę.
3. Pedagog zgłasza ten fakt dyrektorowi szkoły, który natychmiast wzywa rodziców (prawnych opiekunów) do szkoły i informuje ich o zaistniałej sytuacji.
4. Pedagog rozmawia z uczniem w obecności wychowawcy i rodziców - ustala pochodzenie alkoholu, jego ilość, miejsce zakupu, ewentualnie nazwiska osób, które uczestniczyły w zakupie.
5. Dyrektor szkoły informuje Policję o miejscu zakupu alkoholu przez nieletnich.
6. Pedagog sporządza protokół, który podpisują rodzice (prawni opiekunowie) ucznia. W protokole dokładnie opisuje zaistniałą sytuację wraz z ilością i rodzajem alkoholu wniesionego na teren szkoły.
7. Podczas rozmowy dyrektor informuje rodziców (prawnych opiekunów) i ucznia o konsekwencjach czynu.
8. Wychowawca wpisuje uwagę w dzienniku.

Załącznik nr 14

Fałszerstwo

Sytuacje fałszerstwa w szkole:

- dokonywanie wpisów do dzienników lekcyjnych (usprawiedliwianie nieobecności),
- przedstawianie fałszywych zwolnień i usprawiedliwień od rodziców,
- podrabianie (przerabianie) zaświadczeń lekarskich,
- podkładanie prac innych uczniów jako własnych oraz udowodnione przez nauczyciela ściąganie,

- inne przypadki (podrabianie zgody rodziców na udział w zawodach sportowych, wycieczce itp.).

1. Osoby mogące podjąć decyzję o wszczęciu postępowania:

- wychowawca klasy,
- nauczyciel przedmiotu,
- pedagog szkolny,
- zespół wychowawczy,
- dyrektor szkoły.

2. Procedura postępowania w wypadku stwierdzenia fałszerstwa:

- powiadomienie rodziców ucznia,
- spotkanie z uczniem i jego rodzicami celem wyjaśnienia powodów fałszerstwa,
- podjęcie decyzji o dalszym postępowaniu w obecności rodziców,
- odnotowanie faktu w dzienniku.